

MATICA
crnogorska
Ogranak
Danilovgrad

JUBILEJ 150 GODINA
OD OSNIVANJA DANILOVGRADA

imaju zadovoljstvo da Vas pozovu
na promociju knjige

Saše Brajović
PORTRETI
KNJAZA DANILA I
PETROVIĆA NJEGOŠA

govore

Dragan Radulović

predsjednik Matice crnogorske

Živko M. Andrijašević

istoričar

i

autorka

medijator programa

Branislav Miko Stanišić

predsjednik Ogranaka Matice crnogorske

Danilovgrad

domaćin večeri

Opština Danilovgrad

Sala Skupštine opštine Danilovgrad

četvrtak, 6. jun 2019. u 20 sati

Susret s portretima ohrabrio je moje uvjerenje da se o vladarskoj ličnosti knjaza Danila i svim njegovim pregnućima može razmišljati iz vizure njegovih portreta, kao i vizuelnih i verbalnih slika koje su mu posvetili njegovi savremenici. Posmatrajući te slike, shvatila sam da one, gotovo same za sebe, svjedoče o razvoju jedne izuzetne vladarske ličnosti. One vizuelno dopunjuju razumijevanje transformacije koju je za izuzetno kratko vrijeme, od 1852. do 1860. godine, prošla Crna Gora zahvaljujući svom, nakon Crnojevića, prvom svjetovnom vladaru, zakonodavcu, političkom i vojnom strategu i reformatoru ukupnog života – od institucionalnog do običajnog i svakodnevnog.

Većina portreta koji će se u ovoj knjizi razmatrati nedovoljno su poznati ili nepoznati i gotovo sasvim neproučeni. Istoriografi, tradicionalni i savremeni, vizuelnu kulturu uglavnom doživljavaju kao vrstu dekoracije, pa im nijesu poklonili posebnu pažnju. Savremena istorija umjetnosti, međutim, zna da je vizuelna kultura precizni zapis ukupnog konteksta. I da je vladarski portret prvorazredni istorijski dokument koji fiksira socijalni i nacionalni habitus. Sem toga, slika vladara jeste oblikovana društvenim vrijednostima, ali je, istovremeno, i njihov aktivni i moćni kreator.

autorka

Saša Brajović (Kosić, Danilovgrad) je istoričarka umjetnosti i redovna profesoricna na Odeljenju za istoriju umetnosti Filozofskog fakulteta u Beogradu i Umjetničkom fakultetu Univerziteta Donja Gorica u Podgorici. Predaje evropsku umjetnost novog vijeka – od renesansne epohe do početka 20. stoljeća. Težište njenog naučnog interesovanja su mediteranske studije i vizuelna kultura Crne Gore, koju posmatra iz perspektive konstrukcije i vizualizacije identiteta, transkulturalnih razmjena, recepcije i interpretacije evropske umjetnosti. Napisala je knjige: *Gospa od Škrpjela – marijanski ciklus slika* (2000), *U Bogorodičinom vrtu. Bogorodica i Boka Kotorska – barokna pobožnost zapadnog hrišćanstva* (2006), *Renesansno sopstvo i portret* (2009), *Imaginarni vrtovi Ibera Robera* (2012), *Njegoševo veliko putovanje. Meditacije o vizuelnoj kulturi Italije* (2015). Urednica je međunarodnog zbornika radova *Beyond the Adriatic Sea: A Plurality of Identities and Floating Borders in Visual Culture* (2015) i autorica studija objavljenih u uglednim naučnim časopisima.